

III Σύστημα αξιολόγησης της σχολικής μονάδας

Ορισμός και Φιλοσοφία της Αυτοαξιολόγησης

Η αυτοαξιολόγηση μπορεί να θεωρηθεί ως μια διαδικασία που επιτελεί η σχολική μονάδα για τη συστηματική συλλογή πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της, την ανάλυση και αξιολόγηση των πληροφοριών αυτών και τη λήψη αποφάσεων για βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης που παρέχει η σχολική μονάδα (Devos, 1998). Επιπλέον, η αυτοαξιολόγηση μπορεί να θεωρηθεί ως μια συνολική αξιολόγηση της σχολικής μονάδας, που διενεργείται από την ίδια τη μονάδα για σκοπούς βελτίωσής της (Boud & Donovan, 1982).

Όπως επεξηγεί ο MacBeath, (1999), πρόκειται για μια «εκ των έσω» αξιολόγηση της σχολικής μονάδας που στόχο έχει να τη βελτιώσει μέσω μιας συνεχόμενης διαδικασίας αυτοκριτικής. Οι Kyriakides και Campbell (2004) συμπληρώνουν ότι ένας δεύτερος στόχος είναι η βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης που επιτελείται σε μια σχολική μονάδα. Αυτό περιλαμβάνει βελτίωση τόσο της αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών (Kyriakides, Campbell & Christofidou, 2002; Muijs & Reynolds, 2001), όσο και βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ίδιας της σχολικής μονάδας (Scheerens & Bosker, 1997).

Σημαντικότητα της Αυτοαξιολόγησης

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, η αξιολόγηση της σχολικής μονάδας επιφέρει ουσιαστικά αποτελέσματα όταν είναι στενά συνδεδεμένη με την αυτοαξιολόγηση (MacBeath, 1999). Η αυτοαξιολόγηση οδηγεί σε βελτίωση της αποτελεσματικότητας της κάθε σχολικής μονάδας ξεχωριστά αλλά και σε βελτίωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος γενικότερα. Ο Barber (1996) υποστηρίζει πως η επιτυχία ενός οργανισμού στο σύγχρονο κόσμο εξαρτάται άμεσα από τη δυνατότητά του να βελτιώνεται και να εκσυγχρονίζεται και πως η αυτοαξιολόγηση είναι μια διαδικασία – κλειδί για την επίτευξη αυτής της βελτίωσης. Η σημαντικότητα της αυτοαξιολόγησης σχετίζεται άμεσα και με τους σκοπούς της αξιολόγησης. Σύμφωνα με τον Patton (1991), η αξιολόγηση είναι διαδικασία που εμπεριέχει αξίες και σκοπούς, που μπορούν να διακριθούν σε δύο τομείς: στην επίτευξη στόχων που άπτονται της πολιτικής του σχολείου και των άμεσα εμπλεκομένων καθώς και στην επαγγελματική ανάπτυξη των ίδιων των εκπαιδευτικών.

Η αυτοαξιολόγηση διενεργείται για τη συλλογή πληροφοριών και την εξαγωγή συμπερασμάτων που απευθύνονται σε συγκεκριμένους αποδέκτες. Οι αποδέκτες αυτοί δεν μπορεί να είναι άλλοι από τους άμεσα ενδιαφερόμενους στη σχολική μονάδα, δηλαδή τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τους γονείς (Kyriakides & Huddleston, 1999; MacDonald, 1976). Η αυτοαξιολόγηση είναι μια διαδικασία που εφαρμόζεται από τους ίδιους τους αποδέκτες ή μέρος αυτών και ως εκ τούτου διαφέρει από μια αξιολόγηση που διενεργείται από άτομα ξένα προς τη σχολική μονάδα. Αυτό εξυπηρετεί σε μεγάλο βαθμό τις αρχές της δημοκρατικότητας και της διαφάνειας που πρέπει να

χαρακτηρίζουν ένα σύστημα αξιολόγησης ενώ παράλληλα μπορεί να θεωρηθεί πως η αυτοαξιολόγηση αποτελεί διαδικασία υποστηρικτική προς την αυτονομία της σχολικής μονάδας (OECD, 1998).

Επιπλέον, σύμφωνα με τον Hopkins (1989), η αξιολόγηση μπορεί να οδηγήσει στην επαγγελματική ανάπτυξη των ίδιων των εκπαιδευτικών. Στην επίτευξη του στόχου αυτού η αυτοαξιολόγηση έχει καθοριστική σημασία, αφού περιλαμβάνει την παροχή εποικοδομητικής και συστηματικής ανατροφοδότησης με τέτοιο τρόπο, ώστε να επισημαίνονται οι ιδιαίτερες ανάγκες των εκπαιδευτικών μέσα στο συγκεκριμένο της ίδιας της σχολικής μονάδας. Έτσι, διασφαλίζεται η σύζευξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των ίδιων των εκπαιδευτικών, ως ατόμων, με την εξυπηρέτηση των αναγκών της σχολικής μονάδας στην οποία ο εκπαιδευτικός ανήκει και εργάζεται. Επιπλέον, η αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας συντείνει στη δημιουργία εκπαιδευτικών που χαρακτηρίζονται από κριτική διάθεση και αναστοχασμό (reflective practitioner). Για επίτευξη του στόχου αυτού απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δημιουργία της κατάλληλης κουλτούρας στο σχολείο που να ενισχύει αυτές τις προσπάθειες, όπως ακριβώς υποστηρίζει και η φιλοσοφία της αυτοαξιολόγησης.

Τέλος, η αυτοαξιολόγηση μπορεί να συνδράμει στη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Σε έρευνα τους οι Kyriakides και Pashiardis (2005) εντόπισαν πως οι μαθητές που φοιτούσαν σε σχολεία τα οποία έκαναν χρήση της αυτοαξιολόγησης, παρουσίασαν, με την ολοκλήρωση του προγράμματος, καλύτερα αποτελέσματα στα Μαθηματικά και στα Ελληνικά. Τα ίδια ψηλά επίπεδα επίδοσης αυτών των μαθητών διαπιστώθηκαν σε αντίστοιχες αξιολογήσεις έξι μήνες μετά το πέρας της εφαρμογής του προγράμματος, καταδεικνύοντας με τον πιο έκδηλο τρόπο τη διατήρηση των θετικών επιδράσεων της διαδικασίας της αυτοαξιολόγησης.

Βασικές Αρχές Αυτοαξιολόγησης

Σύμφωνα με τον MacBeath (1999), οι βασικές αρχές της φιλοσοφίας της αυτοαξιολόγησης είναι τέσσερις: α) τα ανθρώπινα όντα έχουν μια έμφυτη κλίση να μαθαίνουν, β) η αλλαγή ξεκινά μέσα από τον σχολικό οργανισμό, γ) η ανατροφοδότηση είναι βασική για την ανάπτυξη των ατόμων και των οργανισμών και δ) τα άτομα έχουν μια δέσμευση σε αυτό που δημιουργούν οι ίδιοι. Η άμεση εμπλοκή και η ευθύνη που αναλαμβάνουν τα άτομα, τα προσηλώνει στο έργο. Έτσι, όταν το πρόγραμμα προχωρεί με επιτυχία, υπάρχει καθολική ανάπτυξη και βελτίωση της μάθησης (Kyriakides και Campbell, 2004).

Εσωτερική – Εξωτερική Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση, ανάλογα με τη θέση του φορέα που αναλαμβάνει την αξιολόγηση, μπορεί να διακριθεί σε εξωτερική και εσωτερική (Worthen and Sanders, 1987, Μπουζάκης 2001). Η εξωτερική αξιολόγηση πραγματοποιείται από φορείς εκτός σχολικής μονάδας, όπως είναι ο εξωτερικός αξιολογητής, ενώ η εσωτερική αξιολόγηση πραγματοποιείται από τους ίδιους τους παράγοντες της σχολικής μονάδας. Επί του θέματος αυτού, ο Nevo (2001), αναφέρει πως η σύζευξη εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης οδηγεί σε

ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα, αφού μέσα από την αλληλεπίδρασή τους μπορούν να ωφεληθούν αμοιβαία, ενώ ταυτόχρονα αυξάνεται η εγκυρότητα των αξιολογήσεων.

Υποστηρίζοντας την πιο πάνω άποψη, θεωρούμε πως είναι αναγκαία η υιοθέτηση ενός μοντέλου αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας που να προνοεί τη σύζευξη της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης. Έτσι, στο προτεινόμενο μοντέλο αυτοαξιολόγησης, καλούνται να συνεργαστούν τόσο τα μέλη της σχολικής μονάδας (εκπαιδευτικοί, γονείς, μαθητές), όσο και ο εξωτερικός αξιολογητής. Ο εξωτερικός αξιολογητής δεν είναι άμεσα αναμεμιγμένος με τις διαδικασίες που ακολουθεί το σχολείο και ως εκ τούτου, μπορεί να βλέπει τα πράγματα με διαφορετικό τρόπο, υποβάλλοντας βελτιωτικές εισηγήσεις. Διαθέτει επίσης, την απαραίτητη τεχνογνωσία για να στηρίξει και να συντονίσει τη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης. Πέραν του εξωτερικού αξιολογητή, τα σχολεία μπορούν να αξιοποιήσουν και άλλα άτομα (Critical Friends) που διαθέτουν επιστημονική κατάρτιση και τεχνογνωσία, σχετική με την περιοχή δράσης που έχει επιλεγεί.

Αντιλαμβανόμαστε πως μια βασική προϋπόθεση για την επιτυχία της όλης διαδικασίας είναι η ανάπτυξη κλίματος αποδοχής στη σχολική μονάδα σχετικά με τις βασικές παραδοχές της αυτοαξιολόγησης, όπως αυτές παρουσιάζονται πιο πάνω. Θεωρούμε βασικό στοιχείο, οι εκπαιδευτικοί να αντιληφθούν τη σημασία της αυτοαξιολόγησης ως διαδικασίας συνεχούς ανατροφοδότησης, αποδοχής των λαθών τους και προσπάθειας για βελτίωση. Μια τέτοια άποψη, προσεγγίζει τις παραλείψεις ή τις αδυναμίες των εκπαιδευτικών με θετικό τρόπο, ως αναγκαία δηλαδή προϋπόθεση για βελτίωση.

Η αυτοαξιολόγηση δεν αποσκοπεί σε σύγκριση

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, θεωρούμε πως η οποιαδήποτε σύνδεση της αξιολόγησης της σχολικής μονάδας με συστήματα συγκριτικής – εξωτερικής αξιολόγησης, με συστήματα δηλαδή που επιδιώκουν την εισαγωγή των αρχών της ελεύθερης αγοράς στην εκπαίδευση, επιφέρει αρνητικά αποτελέσματα. Τέτοια συστήματα καταλήγουν στον εντοπισμό των σχολικών μονάδων που υστερούν, χωρίς όμως να παρέχουν τη δυνατότητα σε αυτές τις σχολικές μονάδες να εμπλακούν σε διαδικασίες βελτίωσης της αποτελεσματικότητάς τους.

Επιπλέον, τέτοια συστήματα συγκριτικής - εξωτερικής αξιολόγησης φαίνεται να πάσχουν από έλλειψη εγκυρότητας, κατά τις συγκρίσεις που επιχειρούν μεταξύ των σχολικών μονάδων. Το πρόβλημα αυτό οφείλεται στο γεγονός πως η σύγκριση γίνεται με βάση τις τελικές επιδόσεις των παιδιών ή /και με βάση προσθετικές μορφές αξιολόγησης, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη παράμετροι που σχετίζονται με τις πηγές που είναι στη διάθεση του σχολείου (έμφυχο και άψυχο υλικό) και που επηρεάζουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα του σχολείου. Η υιοθέτηση ενός τέτοιου συγκριτικού συστήματος, σε ένα συγκεντρωτικό σύστημα όπως το δικό μας, έρχεται σε αντίθεση και με τον τρόπο λειτουργίας των σχολικών μας μονάδων, λόγω του ότι τα σχολεία δεν έχουν αρμοδιότητες σε σχέση με τη συγκέντρωση και αξιοποίηση των πηγών τους. Για παράδειγμα, οι εκπαιδευτικοί διορίζονται και τοποθετούνται σε κάθε σχολική μονάδα από ανώτερα ιεραρχικά κλιμάκια, δηλαδή την ΕΕΥ και το ΥΠΠ. Για το λόγο αυτό, η

οποιαδήποτε προσπάθεια για σύγκριση μεταξύ των σχολικών μας μονάδων θα καταλήξει σε άνισα, άδικα και παραπλανητικά αποτελέσματα.

Όμως, προβλήματα στην όποια προσπάθεια για σύγκριση μεταξύ σχολικών μονάδων παρουσιάζονται και σε αποκεντρωτικά συστήματα. Η εμπειρία αγγλοσαξονικών χωρών απέδειξε πως τέτοιες προσπάθειες δεν αποφέρουν θετικά αποτελέσματα τόσο για τις ίδιες τις σχολικές μονάδες, όσο και για το εκπαιδευτικό σύστημα γενικότερα. Μάλιστα, οι αρχές στις οποίες στηρίζεται η ανάπτυξη ενός τέτοιου συγκριτικού - εξωτερικού συστήματος αξιολόγησης βρίσκονται σε αντίθεση με τις αρχές της αυτοαξιολόγησης.

Η αυτοαξιολόγηση πρέπει να οδηγεί σε δράση

Η αυτοαξιολόγηση οδηγεί τη σχολική μονάδα σε συγκέντρωση και τήρηση πληροφοριών που οδηγούν στην ανάληψη δράσης για την ανάπτυξη πολιτικής για αλλαγή και βελτίωση στην ίδια τη σχολική μονάδα. Αυτή είναι μια βασική προϋπόθεση για την επιβίωση όλων των οργανισμών μέσα στο ραγδαία αναπτυσσόμενο κόσμο που μας περιβάλλει. Ως εκ τούτου, η αυτοαξιολόγηση δεν αποσκοπεί στην οποιαδήποτε μέτρηση, αλλά στον εντοπισμό και επιλογή μιας θεματικής περιοχής δράσης και στον καθορισμό συγκεκριμένων δραστηριοτήτων για βελτίωση.

Κρίνουμε ιδιαίτερα σημαντικό να αναφέρουμε πως η διαδικασία της αυτοαξιολόγησης στοχεύει στον εντοπισμό των γενικών τάσεων ή αδυναμιών που υπάρχουν στη σχολική μονάδα και όχι στην απονομή ευθυνών στον οποιοδήποτε εμπλεκόμενο (Kyriakides and Campbell, 2004). Βασικός στόχος παραμένει ο εντοπισμός και καθορισμός της περιοχής στην οποία, όλοι οι εμπλεκόμενοι, ενθαρρύνονται και καταβάλλουν προσπάθειες για βελτίωση.

Αυτοαξιολόγηση: Υιοθέτηση ολιστικών μοντέλων

Η αυτοαξιολόγηση υιοθετεί ολιστικά μοντέλα αξιολόγησης. Με τον τρόπο αυτό λαμβάνεται υπόψη πως η οποιαδήποτε παρέμβαση που γίνεται στο επίπεδο της σχολικής μονάδας πρέπει να σχετίζεται άμεσα με το συγκεκριμένο στο οποίο λειτουργεί η μονάδα. Για να μπορεί ένα σχολείο να βελτιωθεί χρειάζεται να αναγνωρίσει ποιο είναι το συγκεκριμένο, ποιες είναι οι ανάγκες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μέσα στα οποία καλείται να δράσει. Η υιοθέτηση ενός ολιστικού μοντέλου είναι φανερή τόσο στις διαδικασίες, όσο και στα κριτήρια και στα εργαλεία που παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Η αυτοαξιολόγηση ως συμμετοχική διαδικασία

Η αυτοαξιολόγηση είναι ένα δημοκρατικό μοντέλο αξιολόγησης, αφού στηρίζεται στη λογική της συμμετοχικότητας. Όλοι οι φορείς που έχουν σχέση με το έργο που παράγεται στη σχολική μονάδα συμμετέχουν στη διαδικασία αυτοαξιολόγησης, η διευθυντική ομάδα, οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς και οι μαθητές. Τελικός λοιπόν στόχος δεν είναι μόνο να βοηθηθούν οι εκπαιδευτικοί στο να εμπλακούν στις διαδικασίες αυτοαξιολόγησης, αλλά με τον ίδιο τρόπο να βοηθηθούν και οι υπόλοιποι φορείς που αποτελούν πολύτιμους συνεργάτες στη μαθησιακή διαδικασία. Πολλές έρευνες

απέδειξαν πως η εμπλοκή όλων, όσοι εμπλέκονται στη σχολική μονάδα, σε μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης, οδηγεί σε θετικά αποτελέσματα. Με την εμπλοκή τους ο κάθε ένας νιώθει το σχολείο ως κτήμα του και έτσι ενδιαφέρεται και προσπαθεί περισσότερο ώστε να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα (ownership).

Τέλος, πρέπει να τονιστεί πως ο κάθε εμπλεκόμενος μπορεί να διατηρεί τις δικές του απόψεις και εισηγήσεις για το που πρέπει να στραφεί η προσπάθεια του σχολείου για βελτίωση. Αφού όμως καταθέσει τις απόψεις του αυτές, τότε πρέπει να σεβαστεί την απόφαση της πλειοψηφίας και να εργαστεί προς την κατεύθυνση την οποία η πλειοψηφία των συμμετεχόντων, μέσω των εμπειρικών δεδομένων, προκρίνουν ως την πλέον σημαντική.

Διαδικασίες Συστήματος Αυτοαξιολόγησης της Σχολικής Μονάδας

Φάση 1: Δημιουργία Κεντρικής Επιτροπής και υποεπιτροπών Αυτοαξιολόγησης

Κάθε σχολική μονάδα, με την έναρξη του σχολικού έτους, συγκροτεί επιτροπή υπεύθυνη για το συντονισμό, τη συγκέντρωση και τη διαχείριση των δεδομένων της αυτοαξιολόγησης. Την «Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης» απαρτίζουν δύο εκπρόσωποι της διευθυντικής ομάδας μαζί με το Διευθυντή του σχολείου, δύο εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών, δύο εκπρόσωποι των μαθητών, δύο εκπρόσωποι των γονέων, εκπρόσωποι της κοινότητας και ένας εξωτερικός αξιολογητής. Τα άτομα που θα συμμετέχουν στην Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης, δεν είναι απαραίτητο όπως συνεχίσουν να συμμετέχουν στη διαδικασία καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους. Διευκρινίζεται επίσης πως η επιλογή των συμμετεχόντων γίνεται ευκαιριακά. Αυτό σημαίνει πως, για παράδειγμα συμμετέχουν οι γονείς που μπορούν να φύγουν από τη δουλειά τους την ώρα της συνάντησης, που θα διευθετείται κατά τις ώρες λειτουργίας του σχολείου. Συνιστάται όπως γίνεται αξιοποίηση των μελών του συνδέσμου γονέων, οι οποίοι διαθέτουν συνήθως περισσότερο χρόνο. Όσον αφορά στους μαθητές, επιλέγονται οι μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων, δηλαδή των τάξεων Ε' και Στ' στην περίπτωση ενός δημοτικού σχολείου.

Οι δύο εκπρόσωποι κάθε εμπλεκόμενου φορέα στελεχώνουν μαζί με άλλους συναδέλφους τους και τις υποεπιτροπές αυτοαξιολόγησης. Σε κάθε επιτροπή δε συμμετέχουν πέραν των δέκα συνολικά ατόμων. Δημιουργούνται έτσι πέντε (5) υποεπιτροπές ως ακολούθως:

- Υποεπιτροπή διευθυντικής ομάδας
- Υποεπιτροπή εκπαιδευτικών
- Υποεπιτροπή μαθητών
- Υποεπιτροπή γονιών
- Υποεπιτροπή εκπροσώπων της κοινότητας

Φάση 2: Καθορισμός των κριτηρίων αξιολόγησης

Με την αρχή του σχολικού έτους ενεργοποιείται η διαδικασία για την ανάπτυξη των κριτηρίων αξιολόγησης. Κάθε υποεπιτροπή μέσα από διαδικασία ομαδικών συνεντεύξεων και συζήτησης καθορίζει τα κριτήρια αξιολόγησης τα οποία θεωρεί ως σημαντικά για τη δική της σχολική μονάδα. Για το σκοπό αυτό οι υποεπιτροπές συμβουλευόνται τον εμπειριστατωμένο κατάλογο κριτηρίων που έχει ετοιμαστεί (Παράρτημα 3.1), ενώ ενθαρρύνονται να προσθέσουν άλλα δικά τους κριτήρια τα οποία θεωρούν ως σημαντικά.

Έτσι, για παράδειγμα, οι εκπρόσωποι των γονιών, σε συνάντηση τους μπορούν να επιλέξουν ή να καθορίσουν από ένα μέχρι δέκα κριτήρια. Τα κριτήρια αυτά αναγράφονται και ακολουθεί συζήτηση για επεξήγηση των κριτηρίων αυτών. Στη συνέχεια, ο κατάλογος αυτών των κριτηρίων αποστέλλεται στο σύνολο των γονιών, με τη μορφή ερωτηματολογίου, ώστε να δοθεί η ευκαιρία στο σύνολο των μελών κάθε εμπλεκόμενου φορέα να τοποθετηθεί ως προς τη σημαντικότητα των κριτηρίων αυτών. Το σχολείο ενθαρρύνει όλους τους εμπλεκόμενους να συμμετέχουν και να καταθέσουν τις απόψεις τους μέσα από τα ερωτηματολόγια. Με τον τρόπο αυτό δίνεται έμφαση στο συμμετοχικό μοντέλο αξιολόγησης, όπου ο καθένας νιώθει υπεύθυνος για τη βελτίωση της σχολικής του μονάδας. Την ίδια διαδικασία ακολουθούν και οι υπόλοιπες υποεπιτροπές αυτοαξιολόγησης. Δηλαδή, η κάθε υποεπιτροπή επιλέγει τα κριτήρια τα οποία θεωρεί ως σημαντικά, και κατόπιν απευθύνεται στο σύνολο του πληθυσμού που εκπροσωπεί (μέσω ερωτηματολογίων) για την επιλογή των σημαντικότερων κριτηρίων.

Διευκρινίζεται πως σε όλη τη διαδικασία ο Εξωτερικός Αξιολογητής επισκέπτεται το σχολείο και συντονίζει τη συζήτηση κάθε υποεπιτροπής, παρέχοντας στήριξη και πληροφορίες σχετικά με το κάθε κριτήριο αξιολόγησης. Αφού συμπληρωθούν τα ερωτηματολόγια από όλο τον πληθυσμό κάθε φορέα, συλλέγονται από τον εκπαιδευτικό της κάθε τάξης. Οι γονείς και οι μαθητές αποστέλλουν τα ερωτηματολόγια, μέσω των παιδιών τους, στον εκπαιδευτικό της τάξης τους. Στη συνέχεια, όλα τα ερωτηματολόγια αποστέλλονται στον «Τομέα Έρευνας και Αξιολόγησης» του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι) για ανάλυση.

Στο Π.Ι γίνεται σάρωση των ερωτηματολογίων με ειδικό σαρωτή (scanner) και γίνεται αυτόματη εξαγωγή συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων. Η διαδικασία αυτή δεν απαιτεί οποιαδήποτε εξειδίκευση, ούτε ιδιαίτερο χρόνο. Γι' αυτό το λόγο, η εργασία αυτή μπορεί να γίνει από χαμηλόμισθο προσωπικό ή μέσω αγοράς υπηρεσιών που μπορεί να έχουν πολύ χαμηλό κόστος.

Αφού αναλυθούν τα δεδομένα των ερωτηματολογίων, κάθε υποεπιτροπή ομαδοποιεί τα κριτήρια που επιλέγηκαν από το σύνολο του πληθυσμού της σε θεματικές περιοχές και καταρτίζει έναν εννοιολογικό χάρτη¹, ο οποίος παρουσιάζει συνοπτικά τις απόψεις των μελών της. Ακολούθως, οι εκπρόσωποι των τεσσάρων υποεπιτροπών συναντώνται σε

¹ Κάθε θεματική περιοχή αποτελεί μια εναλλακτική περιοχή για ανάληψη δράσης.

μια κοινή συνεδρία της «Κεντρικής Επιτροπής Αυτοαξιολόγησης», όπου παρουσιάζουν τους εννοιολογικούς τους χάρτες με τα κριτήρια που επέλεξαν τα μέλη τους. Στη συνάντηση αυτή, γίνεται ανταλλαγή απόψεων και συζήτηση επί των απόψεων κάθε φορέα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό όπως οι εκπρόσωποι κάθε φορέα, αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο οι άλλοι φορείς αντικρίζουν τη σχολική τους μονάδα, ώστε να προβληματιστούν και να κατανοήσουν τους λόγους για τους οποίους οι άλλοι εμπλεκόμενοι έχουν επιλέξει συγκεκριμένα κριτήρια.

Τέλος, εντοπίζονται τα κριτήρια που είναι κοινά στους εννοιολογικούς χάρτες όλων των υποεπιτροπών και αποδεδειγμένα θεωρούνται ως σημαντικά από τους περισσότερους εμπλεκόμενους στη σχολική μονάδα.

Φάση 3: Καθορισμός Περιοχής Δράσης και Δραστηριοτήτων για Βελτίωση

Αφού εξαχθούν τα αποτελέσματα από την ανάλυση των δεδομένων των εργαλείων μέτρησης, ακολουθεί ο καθορισμός της «Περιοχής Δράσης». Ο καθορισμός της περιοχής δράσης γίνεται με τη σύγκριση των αποτελεσμάτων-απόψεων κάθε φορέα. Συγκεκριμένα, το κριτήριο για το οποίο η πλειοψηφία των εμπλεκόμενων θεωρεί πως χρειάζεται η ανάληψη δράσης για βελτίωση, αποτελεί και την «Περιοχή Δράσης» για τη συγκεκριμένη σχολική μονάδα. Η «Περιοχή Δράσης» πρέπει να παρουσιάζει τα εξής τρία χαρακτηριστικά:

- Πρέπει να είναι μια θεματική περιοχή στην οποία το σχολείο μπορεί και έχει την αρμοδιότητα να παρέμβει. Είναι δηλαδή επιτρεπτό και εφικτό να αναλάβει δράση για βελτίωση, λαμβανομένων υπόψη των κανόνων λειτουργίας του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Για παράδειγμα, μια θεματική περιοχή την οποία οι σχολικές μονάδες δεν μπορούν να επιλέξουν, είναι η διαφοροποίηση της κατανομής του χρόνου σε κάθε ένα μάθημα του Αναλυτικού Προγράμματος, με τρόπο που να αντιβαίνει στις οδηγίες του ΥΠΠ σχετικά με το ωρολόγιο πρόγραμμα των σχολείων. Αντίθετα, οι σχολικές μονάδες θα μπορούσαν να επιλέξουν ως περιοχή δράσης τους την ενεργοποίηση εκπαιδευτικών, μαθητών και γονιών με στόχο την ανάπτυξη της δημιουργικής ικανότητας των μαθητών, την ανάπτυξη προγραμμάτων πρόληψης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών, την ανάπτυξη προγραμμάτων αντιμετώπισης της νεανικής παραβατικότητας κ.ά..
- Πρέπει να αφορά όλους τους φορείς (εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς, κοινοτικές αρχές), ώστε να γίνεται έκδηλο πως η μάθηση είναι έργο που συντελείται τόσο στο σχολείο, όσο και στο σπίτι και η όποια προσπάθεια για βελτίωση αποτελεί κοινή ευθύνη όλων.
- Όλοι οι εμπλεκόμενοι αναγνωρίζουν την ύπαρξη προβλημάτων και αδυναμιών στη συγκεκριμένη περιοχή, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα και τα δικά τους λάθη και αδυναμίες και ως εκ τούτου τα περιθώρια βελτίωσης που υφίστανται κατά περίπτωση. Για παράδειγμα, αν η περιοχή δράσης αφορά στην πολιτική του σχολείου για την αξιολόγηση του μαθητή, είναι πιθανόν να αναγνωρίσουν αδυναμίες στον τρόπο με τον οποίο και οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί αξιολογούν τους μαθητές τους,

αλλά και στον τρόπο με τον οποίο οι γονείς αντιμετωπίζουν την αξιολόγηση, κατά τη διάρκεια των συναντήσεών τους με τους εκπαιδευτικούς, στις οποίες μπορεί το κύριο μέλημά τους να είναι η εξασφάλιση κατά το δυνατόν καλύτερης βαθμολογίας, αντί η χρήση της αξιολόγησης για σκοπούς εντοπισμού των μαθησιακών αναγκών των παιδιών τους.

Επισημαίνεται πως η «Περιοχή Δράσης» που έχει επιλεγεί, κοινοποιείται πάλι σε όλους για σχόλια και παρατηρήσεις. Ο καθορισμός της περιοχής δράσης αναμένεται να ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τα μέσα Νοεμβρίου. Αφού εντοπιστεί η περιοχή δράσης, τότε καθορίζονται συγκεκριμένες δραστηριότητες και ανατίθενται στους φορείς ώστε με την υλοποίησή τους να επιτευχθεί βελτίωση στην «Περιοχή Δράσης». Οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να έχουν σχέση είτε μόνο με μια ομάδα εμπλεκομένων (π.χ. μαθητές), είτε με περισσότερες από μια ομάδα (π.χ. μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς). Σε κάθε επιτροπή συμμετέχουν όσοι έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Ακολουθείται η πολιτική της κατανομής υπευθυνοτήτων: Η κάθε δραστηριότητα κατανέμεται σε συγκεκριμένα άτομα και καθορίζεται συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Σημαντικό επίσης στοιχείο κατά τη φάση αυτή αποτελεί και ο καθορισμός συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου του βαθμού υλοποίησης κάθε δραστηριότητας. Πιο συγκεκριμένα, για κάθε δραστηριότητα καταρτίζεται ομάδα ελέγχου του βαθμού υλοποίησης, στην οποία μπορούν να συμμετέχουν τόσο άτομα που ανέλαβαν την υλοποίηση της δραστηριότητας όσο και άλλα άτομα διαφορετικών φορέων.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία σημειώνονται στο «Σχέδιο Δράσης» το οποίο εκπονεί η «Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης» κάθε σχολικής μονάδας. Έντυπο του «Σχεδίου Δράσης» παρουσιάζεται στο Παράρτημα 3.5. Σε περίπτωση που παρουσιαστεί πρόβλημα κατά τη διαδικασία υλοποίησης μιας δραστηριότητας, τότε το θέμα παραπέμπεται για συζήτηση στην «Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης» η οποία έχει και τη γενική ευθύνη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του «Σχεδίου Δράσης». Η επιτροπή, κατόπιν ανταλλαγής απόψεων, λαμβάνει αποφάσεις για διαφοροποίηση της πορείας υλοποίησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας και υπερπήδηση των εμποδίων που έχουν παρουσιαστεί.

Με την υιοθέτηση ενός τέτοιου μηχανισμού, η σχολική μονάδα εφαρμόζει συστηματικά ένα πρόγραμμα δράσης το οποίο αποσκοπεί στη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς της. Ιδιαίτερη σημασία δε δίνεται στην περιοχή δράσης που επιλέγεται κάθε φορά, αλλά κυρίως στο γεγονός πως μαζί οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς και οι μαθητές καταβάλλουν από κοινού και συστηματικά προσπάθειες να βελτιωθούν. Η ανάπτυξη τέτοιων σχέσεων συνεργασίας μεταξύ των τριών εμπλεκομένων, καθώς και το ενδιαφέρον που όλοι επιδεικνύουν για βελτίωση, αποτελούν δύο καθοριστικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην ουσιαστική πρόοδο της σχολικής μονάδας. Όπως αναφέρεται και στις βασικές αρχές της αυτοαξιολόγησης, η συνεργατικότητα, ο αναστοχασμός και η συνεχής προσπάθεια για βελτίωση αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας.

Φάση 4: Αξιολόγηση της προσπάθειας για βελτίωση

Περί το τέλος κάθε σχολικού έτους (όχι αργότερα από το τέλος Μαΐου), η «Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης» προβαίνει σε αξιολόγηση του βαθμού υλοποίησης του «Σχεδίου Δράσης». Η αξιολόγηση αυτή αποσκοπεί στην εξέταση του βαθμού υλοποίησης της προσπάθειας που ακολουθήθηκε κατά το τρέχον σχολικό έτος, και σε λήψη απόφασης για τη συνέχιση της προσπάθειας. Πιο συγκεκριμένα, αν υπάρχουν ακόμη αρκετά περιθώρια βελτίωσης, τότε αποφασίζεται η συνέχιση της προσπάθειας στην ίδια «Περιοχή Δράσης» και για το επόμενο σχολικό έτος. Για το σκοπό αυτό καθορίζονται νέες δραστηριότητες που αφορούν όμως στην ίδια «Περιοχή Δράσης». Σε αντίθετη περίπτωση, αν δηλαδή η Επιτροπή κρίνει πως οι στόχοι του «Σχεδίου Δράσης» έχουν επιτευχθεί, τότε με την έναρξη του νέου σχολικού έτους επαναλαμβάνεται η διαδικασία επιλογής νέας «Περιοχής Δράσης». Στο σημείο αυτό, κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε πως ουσιαστικά αποτελέσματα αναμένεται να παρουσιαστούν σε κάθε «Περιοχή Δράσης» μετά την πάροδο χρονικού διαστήματος τουλάχιστον δύο σχολικών ετών.

Κριτήρια Αξιολόγησης της Σχολικής Μονάδας

Με βάση τις απόψεις των εμπλεκομένων φορέων και τα πορίσματα της σχετικής βιβλιογραφίας σχετικά με την αποτελεσματικότητα των σχολικών μονάδων καθορίστηκαν εικοσιπέντε κριτήρια αξιολόγησης των σχολικών μονάδων. Τα κριτήρια αυτά, εντάσσονται σε έξι συνολικά θεματικές κατηγορίες και καλύπτουν τις μεταβλητές εισόδου, τις διαδικασίες που συμβαίνουν στη σχολική μονάδα και τέλος τα αποτελέσματά του ή διαφορετικά τις μεταβλητές εξόδου της μονάδας. Οι θεματικές κατηγορίες των κριτηρίων παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 1

Θεματικές Κατηγορίες των Κριτηρίων Αξιολόγησης

A/A	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ
1	Εκπαιδευτική Ηγεσία σε Στρατηγικό και Λειτουργικό Επίπεδο
2	Ασφάλεια και Τάξη στη Σχολική Μονάδα
3	Πολιτική του Σχολείου σε σχέση με τη διδασκαλία και την αξιολόγηση
4	Στήριξη από τους Γονείς και την Κοινότητα
5	Ιδιαίτερα Χαρακτηριστικά της Σχολικής Μονάδας
6	Γενικότερα Αποτελέσματα της Σχολικής Μονάδας

Τα 25 συνολικά κριτήρια, όπως ομαδοποιούνται στις πιο πάνω κατηγορίες, παρουσιάζονται στο Παράρτημα 3.1. Για τη μέτρηση των κριτηρίων αυτών έχουν κατασκευαστεί συγκεκριμένοι δείκτες μέτρησης. Έτσι, στο Παράρτημα 3.1 παρουσιάζονται και οι αύξοντες αριθμοί (α/ α) των δεικτών μέτρησης που αντιστοιχούν σε κάθε κριτήριο. Για παράδειγμα, για το κριτήριο 6: «Η πλειοψηφία των μαθητών τηρεί τους κανονισμούς του σχολείου», αντιστοιχούν οι δείκτες υπ' αριθμό 22, 23, 24, 25, 26, 27, 65 και 66.

Στη συνέχεια, στο Παράρτημα 3.2, παρουσιάζονται οι δείκτες αξιολόγησης, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν ώστε να συγκεντρωθούν δεδομένα για κάθε κριτήριο. Επίσης, για κάθε δείκτη εμφανίζονται και οι «πιθανές πηγές» συλλογής των δεδομένων αυτών. Με τον όρο «πιθανές πηγές» εννοούμε τα άτομα, τους φορείς ή τα αρχεία από τα οποία μπορεί η «Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης» να συγκεντρώσει δεδομένα. Ως πιθανές πηγές συγκέντρωσης δεδομένων αξιολόγησης ορίζονται η Διευθυντική Ομάδα (Δ.Ο.) του σχολείου, οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές, οι γονείς καθώς και το αρχείο του σχολείου ή άλλα έγγραφα. Νοείται, πως η «Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης» μπορεί να αξιοποιήσει κατά την κρίση της και άλλες πηγές.

Σε ένα ιδανικό σενάριο, η «Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης» θα μπορούσε να αξιοποιήσει όλες τις πηγές που είναι σημειωμένες για κάθε δείκτη. Για εξοικονόμηση όμως χρόνου, η Επιτροπή διατηρεί τη διακριτική ευχέρεια να επιλέγει αυτές που θεωρεί ως τις πλέον σημαντικές για κάθε περίπτωση. Για παράδειγμα, στους δείκτες 60 – 75 του Παραρτήματος 3.2, τα αρχεία που διατηρεί το σχολείο αρκούν για τη συλλογή των σχετικών δεδομένων. Η «Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης» κρίνοντας ποιες από αυτές τις πηγές επιθυμεί να αξιοποιήσει, θέτει ως βασική προϋπόθεση πως για κάθε κατηγορία κριτηρίων πρέπει να αξιοποιούνται τρεις τουλάχιστον πηγές. Αφού αποφασιστούν οι πηγές που θα αξιοποιηθούν η Επιτροπή προχωρεί στην ετοιμασία των αντίστοιχων οργάνων συλλογής δεδομένων.

Στις περιπτώσεις που τα δεδομένα προκύπτουν από τους εκπαιδευτικούς, αυτά μπορούν να ληφθούν με χρήση ποιοτικών προσεγγίσεων, ιδιαίτερα όταν ο αριθμός των εκπαιδευτικών είναι μικρός. Για παράδειγμα, μπορεί ο κάθε εκπαιδευτικός να διατυπώσει γραπτώς τις απόψεις του, έτσι ώστε να ληφθούν πολύ πιο συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά με την περιοχή δράσης που θα επιλέξει το σχολείο.

Επειδή ο αριθμός του συνόλου των μαθητών και των γονιών είναι μεγάλος, κρίνουμε πως η χρήση τέτοιων ποιοτικών προσεγγίσεων καθίσταται δύσκολη και χρονοβόρα, γι' αυτό και προτείνεται η χρήση ποσοτικών προσεγγίσεων. Για την περίπτωση αυτή, έχουν ήδη κατασκευαστεί δειγματικά ερωτηματολόγια που απευθύνονται προς τους μαθητές Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης αντίστοιχα (Παραρτήματα 3.3 και 3.4). Αναμένεται, πως η κάθε σχολική μονάδα θα προσαρμόσει το αντίστοιχο ερωτηματολόγιο, ώστε να ανταποκρίνεται στο επίπεδο ωριμότητας των μαθητών της. Αν για παράδειγμα, το ερωτηματολόγιο θα χορηγηθεί σε μαθητές λυκείου, τότε η «Επιτροπή Αυτοαξιολόγησης» θα πρέπει να προσαρμόσει το ερωτηματολόγιο στο γλωσσικό επίπεδο και στο επίπεδο κατανόησης του συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού.

Συνιστάται όπως τα ερωτηματολόγια είναι ανώνυμα και τα δεδομένα ελέγχονται κάθε φορά ως προς τη γενικευσιμότητά τους. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να διαπιστωθεί αν υπάρχει σχετική ομοφωνία ανάμεσα στα μέλη κάθε ομάδας εμπλεκομένων (π.χ. μαθητές). Η ύπαρξη ικανοποιητικού βαθμού γενικευσιμότητας επιτρέπει το «άθροισμα» των εξατομικευμένων απόψεων, ώστε να σχηματιστεί μια κοινή συνισταμένη που να εκφράζει όλη την ομάδα. Σημειώνεται πως ο έλεγχος αυτός μπορεί να γίνεται και με τη συμβολή του Εξωτερικού Αξιολογητή κάθε σχολικής μονάδας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.1
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα κριτήρια αξιολόγησης της σχολικής μονάδας και οι αντίστοιχοι δείκτες μέτρησης των κριτηρίων με βάση το έντυπο αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΔΕΙΚΤΕΣ
A. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΣΕ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ		
1.	Η Διευθυντική Ομάδα (Δ.Ο.) παρέχει την απαραίτητη στήριξη και καθοδήγηση στους υπόλοιπους εκπαιδευτικούς με στόχο τη συνεχή βελτίωση.	1,2,3,4,5,6, 60
2.	Η Δ.Ο. του σχολείου είναι πάντοτε ανοιχτή στην επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τους γονείς για διάφορα θέματα.	7,8,9,61
3.	Η Δ.Ο. αξιοποιεί κατάλληλα το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου με βάση τις ικανότητες, τα προσόντα και τα προσωπικά ενδιαφέροντα του κάθε εκπαιδευτικού.	10,11
B. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑΞΗ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ		
4.	Το σχολείο είναι ένας ασφαλής χώρος για εργασία.	12,13,14,15,62,63
5.	Το σχολικό κτήριο είναι καθαρό, συγυρισμένο και άνετο.	16,17,18,19,20,21,64
6.	Η πλειοψηφία των μαθητών τηρεί τους κανονισμούς του σχολείου.	22,23,24,25,26,27,65,66
7.	Οι κανόνες που ρυθμίζουν τη σχολική ζωή είναι αποτέλεσμα συνεργασίας και συναίνεσης όλων των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία.	28,29
8.	Οι σχολικοί κανονισμοί και διαδικασίες είναι κατανοητοί, σεβαστοί και εφαρμόζονται από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές.	30,31,67
Γ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΔΕΙΚΤΕΣ
9.	Οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν τους μαθητές με τέτοιο τρόπο ώστε να δίνεται έμφαση στην επιτυχία παρά στην αποτυχία.	32,33,34,68,69
10.	Οι εκπαιδευτικοί αξιοποιούν πλήρως το διδακτικό χρόνο.	35,36,37,38
11.	Οι εκπαιδευτικοί εμπλέκουν τους μαθητές σε δραστηριότητες που οδηγούν σε κατανόηση των στόχων του μαθήματος.	39,40,41,42,43
12.	Οι εκπαιδευτικοί αξιοποιούν πλήρως τα διδακτικά μέσα του σχολείου.	44,45
13.	Οι εκπαιδευτικοί συχνά παρακολουθούν και ελέγχουν τη μάθηση των μαθητών τους τόσο επίσημα όσο και ανεπίσημα.	46,47,70,71
14.	Οι εκπαιδευτικοί είναι σε θέση να χρησιμοποιούν διάφορες τεχνικές για να σχεδιάσουν και να δημιουργήσουν όργανα αξιολόγησης (π.χ. δοκίμια αξιολόγησης).	48,49,50
15.	Η αξιολόγηση των μαθητών διενεργείται συστηματικά και παρέχεται γρήγορη ανατροφοδότηση στους μαθητές.	51,52,53
16.	Τηρούνται και ελέγχονται τα ποσοστά των ωρών διδασκαλίας που δεν πραγματοποιήθηκαν επί του συνόλου των προγραμματισμένων ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, τμήμα και αιτία σε ετήσια βάση.	54,72
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΔΕΙΚΤΕΣ
Δ. ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		
17.	Ύπαρξη συνεργασίας ανάμεσα στους γονείς και στους εκπαιδευτικούς	55,56,57,58,59,73,74,75
Ε. ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ		
18.	Ποσοστό παιδιών που λαμβάνουν οικονομική βοήθεια	
19.	Ποσοστό παιδιών που έχουν ηλεκτρονικό υπολογιστή στο σπίτι τους	

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΔΕΙΚΤΕΣ
20.	Αριθμός πολυμέσων κατά είδος (π.χ. επιδιασκόπιο, τηλεόραση) ανά εκπαιδευτικό	
21.	Συμπληρωματικό διδακτικό υλικό που υπάρχει στο σχολείο	
Στ. ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ		
22.	Ποσοστό μαθητών κατά τάξη που συμμετέχουν σε προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα ή σχολικές δραστηριότητες	
23.	Ποσοστό μαθητών που διέκοψαν τη φοίτησή τους κατά αιτία, φύλο και τάξη	
24.	Ποσοστό μαθητών που βελτίωσαν την επίδοσή τους κατά τμήμα και μάθημα από το ένα τρίμηνο στο επόμενο	
25.	Ποσοστά μαθητών που έλαβαν μέρος σε εκδηλώσεις κοινωνικής προσφοράς	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2

ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι δείκτες μέτρησης των κριτηρίων αξιολόγησης της σχολικής μονάδας. Παρουσιάζονται επίσης οι πιθανές πηγές συλλογής πληροφοριών για τον κάθε ένα από τους δείκτες μέτρησης.

Α/Α	ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΗΓΕΣ				
		Δ.Ο.	εκπαιδευτικός	μαθητές	Γονείς	Αρχεία /επίσημα
1.	Η Δ.Ο. κατευθύνει συχνά επίσημες συζητήσεις με το σύνολο του προσωπικού (π.χ. στις συνεδρίες προσωπικού) με θέμα τη διδασκαλία και την επίδοση των μαθητών.	√	√			√
2.	Η Δ.Ο. συζητά ημερήσια σχέδια μαθήματος με τους εκπαιδευτικούς, εάν και όταν ζητηθεί από αυτούς.	√	√			
3.	Η Δ.Ο. κάνει συχνά επίσημες επισκέψεις για παρακολούθηση μαθήματος μέσα στην τάξη και συζητά με τους εκπαιδευτικούς τα θετικά και αρνητικά του μαθήματος, καθώς και τρόπους βελτίωσης της διδακτικής τους συμπεριφοράς.	√	√			
4.	Η Δ.Ο. εισηγείται/ συζητά προγράμματα για επιμόρφωση του προσωπικού.	√	√			
5.	Η Δ.Ο. ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά συνέδρια, στον ελεύθερο και στον εργάσιμό τους χρόνο.	√	√			
6.	Η Δ.Ο. συζητά με τον κάθε εκπαιδευτικό της σχολικής μονάδας τις ανάγκες και τα προβλήματα που ο εκπαιδευτικός αντιμετωπίζει σε σχέση με τη διδασκαλία και τη μάθηση.	√	√			
7.	Η Δ.Ο. συμμετέχει ενεργά στις συνεδριάσεις του Συνδέσμου Γονέων.	√	√	√		
8.	Η Δ.Ο. συμμετέχει συχνά στις συνεδριάσεις του Κεντρικού Μαθητικού Συμβουλίου και συζητά με τους μαθητές τα προβλήματα που τους αφορούν.	√	√	√		√
9.	Η Δ.Ο., οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς και οι μαθητές από κοινού θέτουν τις προτεραιότητες για βελτίωση του σχολείου, με διάφορους τρόπους (π.χ. συμπλήρωση ειδικών εντύπων, κατ' ιδίαν συζητήσεις, κτλ.).	√	√	√	√	√
10.	Η Δ.Ο. προωθεί τη δημιουργία ομάδων εργασίας εκπαιδευτικών, οι οποίες αναλαμβάνουν τη διεκπεραίωση εκπαιδευτικών εργασιών/	√	√			√

Α/Α	ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΗΓΕΣ				
		Δ.Ο.	εκπαιδευτικός σcola	μαθητές	Γονείς	Αρχαία /έπισημα
	δραστηριοτήτων στο σχολείο, και στις οποίες οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν εθελοντικά.					
11.	Η Δ.Ο. ενθαρρύνει τη συζήτηση και παρουσίαση εκπαιδευτικών θεμάτων από τους εκπαιδευτικούς κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων προσωπικού.	√	√			√
12.	Τα ατυχήματα στο χώρο του σχολείου είναι σπάνια.	√	√	√	√	
13.	Οι γονείς νιώθουν ότι τα παιδιά τους είναι ασφαλή στο χώρο του σχολείου.	√	√	√	√	
14.	Οι μαθητές νιώθουν ότι είναι ασφαλείς στο χώρο του σχολείου.	√	√	√	√	
15.	Η Δ.Ο. της σχολικής μονάδας ενημερώνεται συνεχώς για αλλαγές στη νομοθεσία στον τομέα της Ασφάλειας.	√	√			√
16.	Η Δ.Ο. της σχολικής μονάδας εφαρμόζει τους κανονισμούς / νομοθεσία για την Ασφάλεια.	√	√	√	√	
17.	Όλοι οι χώροι στο σχολικό κτήριο (π.χ. τάξεις, διάδρομοι, κοινόχρηστοι χώροι, αίθουσες προσωπικού, αυλή) διατηρούνται καθαροί καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής μέρας.	√	√	√	√	
18.	Η Δ.Ο. της σχολικής μονάδας ενημερώνεται συνεχώς για αλλαγές στη νομοθεσία στον τομέα της Υγείας.	√	√			√
19.	Η Δ.Ο. της σχολικής μονάδας εφαρμόζει τους κανονισμούς/ νομοθεσία για την Υγεία.	√	√	√	√	
20.	Η Δ.Ο., οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές θέτουν από κοινού στην αρχή της σχολικής χρονιάς κανόνες για την καθαριότητα και την καλαισθησία στο χώρο του σχολείου.	√	√	√		√
21.	Η καθαριότητα και καλαισθησία του σχολικού χώρου τίθεται ως μαθησιακός στόχος για όλες τις τάξεις και προγραμματίζονται δραστηριότητες για την επίτευξή του στα πλαίσια διάφορων μαθημάτων του Αναλυτικού Προγράμματος.	√	√	√		√
22.	Η μετακίνηση των μαθητών κατά την αλλαγή των μαθημάτων γίνεται γρήγορα και αθόρυβα.	√	√	√		
23.	Η συμπεριφορά των μαθητών είναι σωστή και συνεπής σε όλα τα μαθήματα.	√	√	√		
24.	Το μάθημα στις τάξεις δε διακόπτεται για παρατηρήσεις.	√	√	√		
25.	Ελάχιστα παράπονα γίνονται στους εκπαιδευτικούς ή τη Δ.Ο. για συγκρούσεις ανάμεσα σε μαθητές.	√	√	√		
26.	Οι ενοχλητικοί θόρυβοι περιορίζονται στο ελάχιστο.	√	√	√	√	
27.	Οι μαθητές τηρούν καθημερινά και στις επίσημες εκδηλώσεις τους κανονισμούς για τη στολή του σχολείου.	√	√	√	√	

Α/Α	ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΗΓΕΣ				
		Δ.Ο.	εκπαιδευτικός μαθητές	μαθητές	Γονείς	Αρχεία /έπισημα
28.	Η συμπεριφορά στην τάξη καθορίζεται από κανόνες που θέτουν από κοινού η Δ.Ο., οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές στην αρχή της σχολικής χρονιάς.	√	√	√	√	√
29.	Η συμπεριφορά στο σχολικό χώρο γενικότερα καθορίζεται από κανόνες που θέτουν από κοινού η Δ.Ο., οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές στην αρχή της σχολικής χρονιάς.	√	√	√		√
30.	Οι κανόνες συμπεριφοράς συζητούνται στην τάξη ώστε να γίνουν κατανοητοί από όλους τους μαθητές.	√	√	√		
31.	Η Δ.Ο. και οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σέβονται και τηρούν τους γενικούς κανόνες συμπεριφοράς και αποτελούν πρότυπα για τους μαθητές.	√	√	√	√	
32.	Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι όλοι οι μαθητές μπορούν να μάθουν με επιτυχία τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες του αναλυτικού προγράμματος.	√	√	√	√	
33.	Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν <u>όλους</u> τους μαθητές με αμοιβές, επαίνους και αναγνώριση.	√	√	√	√	
34.	Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν <u>όλους</u> τους μαθητές να καταβάλλουν μεγάλες προσπάθειες και να δείχνουν ενδιαφέρον για το μάθημα.	√	√	√	√	
35.	Σε κάθε μάθημα προγραμματίζονται επιπλέον δραστηριότητες για τους μαθητές που τελειώνουν τις εργασίες τους πιο νωρίς από τους υπόλοιπους μαθητές της τάξης.	√	√	√		√
36.	Η συνολική περίοδος κατά την οποία οι μαθητές ασχολούνται στα πλαίσια των στόχων αποτελεί τουλάχιστον το 80% της συνολικής διδακτικής περιόδου.	√	√	√		
37.	Γίνονται διευθετήσεις αναφορικά με τις απουσίες μαθητών για συμμετοχή τους σε ειδικές εκδηλώσεις (χορωδία, αθλητικά, γιορτές, κτλ), ώστε να υπάρχει όσο το δυνατόν λιγότερη διακοπή του διδακτικού χρόνου.	√	√	√		
38.	Η Δ.Ο. του σχολείου εφαρμόζει πολιτική που αποσκοπεί σε όσο το δυνατόν μικρότερες διακοπές των εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.	√	√	√	√	√
39.	Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν ποικίλες διδακτικές στρατηγικές και τεχνικές, τις οποίες προσαρμόζουν στις ατομικές μαθησιακές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα όλων των μαθητών.	√	√	√	√	
40.	Οι δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη των μαθησιακών					

Α/Α	ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΗΓΕΣ				
		Δ.Ο.	εκπαιδευτικός σcola	μαθητές	Γονείς	Αρχαία /επίσημα
	στόχων είναι διαβαθμισμένες.	√	√	√		
41.	Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν αρκετό χρόνο κατά τον οποίον υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ μαθητή-εκπαιδευτικού.	√	√	√		
42.	Οι εκπαιδευτικοί βεβαιώνονται ότι όλοι οι μαθητές έχουν ίσες ευκαιρίες για ενεργό συμμετοχή στην τάξη.	√	√	√		
43.	Η εργασία για το σπίτι είναι συνέχεια της εργασίας που γίνεται στο σχολείο και συμβάλλει στην περαιτέρω κατανόηση των στόχων του μαθήματος.	√	√	√	√	√
44.	Οι εκπαιδευτικοί ενημερώνονται στην αρχή της σχολικής χρονιάς για τα διδακτικά μέσα που διαθέτει το σχολείο.	√	√			√
45.	Σε κάθε μάθημα χρησιμοποιούνται διάφορα διδακτικά μέσα ανάλογα με τη φύση και τις ανάγκες του μαθήματος.	√	√	√	√	
46.	Οι εκπαιδευτικοί ελέγχουν τις εργασίες των μαθητών συστηματικά.	√	√	√	√	
47.	Γίνεται έλεγχος της μάθησης καθ' όλη τη διάρκεια των μαθημάτων με διάφορους τρόπους (π.χ. προφορικά, παρακολούθηση μαθητών όταν εργάζονται σε ομάδες, κτλ.).	√	√	√		
48.	Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν περισσότερες από μια τεχνικές για την αξιολόγηση των μαθητών.	√	√	√	√	√
49.	Τα αποτελέσματα από τις εξετάσεις χρησιμοποιούνται για διαμορφωτικούς σκοπούς.	√	√	√	√	√
50.	Τα αποτελέσματα από τις εξετάσεις χρησιμοποιούνται ως βασική πηγή ανατροφοδότησης για την ποιότητα της διδασκαλίας που λαμβάνει χώρα στο σχολείο.	√	√			
51.	Οι εκπαιδευτικοί επιστρέφουν τα διαγνωστικά διορθωμένα στους μαθητές σε σύντομο χρονικό διάστημα από τη μέρα που γίνονται.	√	√	√	√	
52.	Οι εκπαιδευτικοί συζητούν τα αποτελέσματα των διαγνωστικών με τον κάθε μαθητή ξεχωριστά.	√	√	√	√	
53.	Οι εκπαιδευτικοί και η Δ.Ο. αναλύουν συστηματικά τα αποτελέσματα των εξετάσεων ώστε να προγραμματίσουν εκπαιδευτικές αναπροσαρμογές που χρειάζεται να γίνουν.	√	√			
54.	Η Δ.Ο. και οι εκπαιδευτικοί μεριμνούν, ώστε οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις να πραγματοποιούνται σε διαφορετικές μέρες ή περιόδους, για να μην επηρεάζονται συχνά τα ίδια μαθήματα.	√	√	√	√	

Α/Α	ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΗΓΕΣ				
		Δ.Ο.	εκπαιδευτικός μαθητές	Γονείς	Αρχαία /επίσημα	
55.	Η Δ.Ο. ενθαρρύνει τη συμμετοχή των γονιών σε συμβουλευτικές επιτροπές του σχολείου.	√	√	√	√	√
56.	Το προσωπικό του σχολείου επιμορφώνεται σε τρόπους με τους οποίους μπορεί να ενθαρρύνει τους γονείς να ενεργοποιηθούν πιο πολύ σε θέματα που αφορούν το σχολείο.	√	√	√	√	√
57.	Αρκετοί γονείς επισκέπτονται το σχολείο για να ενημερωθούν για τα εκπαιδευτικά προγράμματα του σχολείου καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.	√	√	√	√	√
58.	Οι συνεδρίες γονιών-εκπαιδευτικών περιστρέφονται κυρίως γύρω από την επίδοση των μαθητών και την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων.	√	√	√	√	√
59.	Οι συνεδρίες γονιών-εκπαιδευτικών έχουν ως αποτέλεσμα συγκεκριμένα προγράμματα συνεργασίας σχολείου- οικογένειας για βελτίωση της επίδοσης των μαθητών στην τάξη.	√	√	√	√	√
60.	Η Δ.Ο. οργανώνει στο σχολείο σεμινάρια για ενδοϋπηρεσιακή επιμόρφωση ανάλογα με τις ανάγκες των εκπαιδευτικών του σχολείου.	√	√			√
61.	Στο ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου ορίζεται, όπου είναι δυνατόν, συγκεκριμένη περίοδος για εβδομαδιαία επικοινωνία ανάμεσα στη Δ.Ο. και τον κάθε εκπαιδευτικό ξεχωριστά.	√	√			√
62.	Το σχολικό κτήριο συντηρείται και επιδιορθώνεται τακτικά (άμεση αντικατάσταση σπασμένων τζαμιών, θρανίων, καρεκλών, έλεγχος καταλληλότητας κτηρίου, κτλ.).	√	√	√	√	√
63.	Οι κανόνες για την ασφάλεια στο χώρο του σχολείου είναι καταγραμμένοι σε ειδικό έντυπο και διανέμονται στους εκπαιδευτικούς, στους μαθητές και στους γονείς.	√	√	√	√	√
64.	Υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες για τη διδασκαλία των ειδικών μαθημάτων (μουσικής, τέχνης, επιστήμης, γυμναστικής, σχεδιασμού & τεχνολογίας, οικιακής οικονομίας).	√	√	√		√
65.	Οι απουσίες των μαθητών είναι λίγες.	√	√			√
66.	Οι απουσίες των εκπαιδευτικών είναι λίγες.	√	√	√	√	√

Α/Α	ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΗΓΕΣ				
		Δ.Ο.	εκπαιδευτικός σcola	μαθητές	Γονείς	Αρχεία /επίσημα
67.	Οι κανόνες συμπεριφοράς στο σχολείο και στις διάφορες εκδηλώσεις καταγράφονται, διανέμονται σε όλους τους εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς του σχολείου και αναρτώνται στις πινακίδες όλων των τάξεων.	√	√	√	√	√
68.	Οι δραστηριότητες των μαθητών παρουσιάζονται μέσα από σχολικές ή καθημερινές εφημερίδες, ενημερωτικά δελτία και άλλα μέσα.	√	√	√	√	√
69.	Οι εργασίες των μαθητών παρουσιάζονται σε πίνακες ανακοινώσεων στους διαδρόμους και άλλους χώρους του σχολείου.	√	√	√	√	√
70.	Τηρούνται αρχεία για τον κάθε μαθητή ξεχωριστά όσον αφορά στην επίδοση και στη συμπεριφορά τους.	√	√	√	√	√
71.	Διενεργείται γραπτός έλεγχος της μάθησης μέσα από τα διαγνωστικά που γίνονται στο τέλος κάθε ενότητας.	√	√	√	√	√
72.	Καταγράφονται σε ειδικά έντυπα τα μαθήματα που δεν πραγματοποιούνται για διάφορους λόγους (εκδρομές, ενδοσχολικές γιορτές, εκπαιδευτικές επισκέψεις, κτλ.).	√	√	√	√	√
73.	Στην αρχή της σχολικής χρονιάς πραγματοποιούνται συναντήσεις γονιών με τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς των τμημάτων των παιδιών τους, στα πλαίσια των οποίων γίνεται ενημέρωση και συζήτηση για τους στόχους της σχολικής χρονιάς, τα εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν προγραμματιστεί και για τους τρόπους εμπλοκής των γονιών στη μαθησιακή διαδικασία των παιδιών τους.	√	√	√	√	√
74.	Το σχολείο αναπτύσσει εκπαιδευτικά προγράμματα στα οποία εμπλέκονται ενεργά και οι γονείς (π.χ. σύσταση εκπαιδευτικών συνεταιρισμών σχολείου οικογένειας οι οποίοι ασχολούνται με θέματα που αφορούν και τα δύο μέρη -βοήθεια των παιδιών στο σπίτι, κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών, κτλ.).	√	√	√	√	√
75.	Οι στόχοι του σχολείου, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις, και η εκπαιδευτική πολιτική του σχολείου σε διάφορους τομείς (π.χ. εργασία για το σπίτι, κτλ.) καταγράφονται σε ειδικά έντυπα, τα οποία διανέμονται στους γονείς και τους μαθητές.	√	√	√	√	√

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.3

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αγαπητέ μαθητή/ αγαπητή μαθήτριά,

Οι παρακάτω δηλώσεις αφορούν καταστάσεις που μπορεί να παρατηρούνται στην τάξη σου. Δείξε το πόσο συχνά συμβαίνουν οι πιο κάτω καταστάσεις, βάζοντας σε κύκλο τον αριθμό:

- 1: αν η κατάσταση που περιγράφεται δε συμβαίνει ποτέ στην τάξη σου
- 2: αν η κατάσταση που περιγράφεται συμβαίνει σπάνια στην τάξη σου
- 3: αν η κατάσταση που περιγράφεται συμβαίνει μερικές φορές στην τάξη σου
- 4: αν η κατάσταση που περιγράφεται συμβαίνει συχνά στην τάξη σου
- 5: αν η κατάσταση που περιγράφεται συμβαίνει σχεδόν πάντα στην τάξη σου

Σημείωση: Αν μια δήλωση δε έχει σχέση με σένα σημείωσε √ στο κουτάκι δίπλα από τους αριθμούς.

		Ποτέ	Σπάνια	Μερικές	Συχνά	Σχεδόν	Δεν ισχύει
1.	Στην τάξη μας ισχύουν συγκεκριμένοι κανόνες συμπεριφοράς τους οποίους έχουμε θέσει εμείς οι μαθητές σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό της τάξης στην αρχή της σχολικής χρονιάς.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
2.	Γνωρίζω πως εάν παραβιάσω κάποιο από τους κανονισμούς της τάξης μου θα έχω κάποιες συνέπειες.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
3.	Ο κάθε μαθητής στην τάξη μου έχει αναλάβει κάποιες υπευθυνότητες.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
4.	Υπάρχουν στιγμές κατά τη διάρκεια του μαθήματος που δεν ξέρω τι πρέπει να κάνω ή δεν έχω κάτι να κάνω.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
5.	Όταν τελειώσω μια εργασία πιο νωρίς από τους συμμαθητές μου, ο εκπαιδευτικός της τάξης, μου αναθέτει αμέσως κάτι άλλο να κάνω.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
6.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μου ζητά να εξηγήσω τον τρόπο που εργάστηκα για να καταλήξω σε ένα αποτέλεσμα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
7.	Βρίσκω πολύ εύκολες τις δραστηριότητες που μου ζητά να κάνω ο εκπαιδευτικός της τάξης μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
8.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου περιμένει από μερικούς μαθητές της τάξης να καταφέρουν πράγματα που ξεπερνούν τις δυνάμεις τους.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
9.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου όταν διδάσκει συνδέει στοιχεία του νέου μαθήματος με εμπειρίες της καθημερινής μου ζωής.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>

		Ποτέ	Σπάνια	Μερικές	Συχνά	Σχεδόν	Δεν ισχύει
10.	Βρίσκω ανιαρές πολλές από τις δραστηριότητες που μου ζητά ο εκπαιδευτικός της τάξης μου να κάνω.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
11.	Οι δραστηριότητες που μου βάζει ο εκπαιδευτικός της τάξης μου να κάνω αποτελούν πρόκληση για μένα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
12.	Νιώθω ότι ο εκπαιδευτικός της τάξης μου προχωρά πολύ γρήγορα και δε μου δίνει το χρόνο να σκεφτώ και να καταλάβω κάποια πράγματα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
13.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μου προσφέρει ευκαιρίες για να συμμετέχω στο μάθημα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
14.	Όλοι οι μαθητές στην τάξη μου ασχολούνται με τις ίδιες δραστηριότητες/εργασίες.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
15.	Οι ερωτήσεις/ ασκήσεις στα διαγωνίσματα αναφέρονται σε θέματα με τα οποία έχουμε ασχοληθεί σε μεγάλο βαθμό στην τάξη.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
16.	Οι οδηγίες που μας δίνει ο εκπαιδευτικός της τάξης μου για να εκτελέσουμε μια δραστηριότητα με μπερδεύουν.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
17.	Στα διαγωνίσματα που ετοιμάζει ο εκπαιδευτικός της τάξης μου υπάρχουν ξεκάθαρες οδηγίες για το πώς θα λύσουμε την κάθε άσκηση.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
18.	Καταλαβαίνω τις ερωτήσεις που μας κάνει ο εκπαιδευτικός της τάξης μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
19.	Όταν ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μιλά στην τάξη για το μάθημα χρησιμοποιεί φράσεις που δυσκολεύομαι να τις καταλάβω.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
20.	Πριν ξεκινήσει το μάθημα, ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μάς ενημερώνει για το θέμα με το οποίο θα ασχοληθούμε εκείνη τη μέρα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
21.	Υπάρχουν στιγμές που δεν καταλαβαίνω τι σχέση έχει μια εργασία/ δραστηριότητα που κάνω με την προηγούμενη εργασία/ δραστηριότητα που έκανα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
22.	Όταν μπαίνουμε σε νέα ενότητα, ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μάς βοηθά να συνδέσουμε τις καινούριες έννοιες με έννοιες που ήδη γνωρίζουμε.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
23.	Γνωρίζω ποια σχέση έχει με το θέμα που μελετούμε η κάθε δραστηριότητα που μου ζητά ο εκπαιδευτικός της τάξης μου να κάνω.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
24.	Στο τέλος κάθε μαθήματος ο εκπαιδευτικός της τάξης μου κάνει ανακεφαλαίωση του μαθήματος.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
25.	Όταν ο εκπαιδευτικός της τάξης μου κάνει ερωτήσεις, μας δίνει <u>όσο χρόνο χρειάζεται</u> για να σκεφτούμε και να βρούμε την απάντηση.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
26.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μας δίνει <u>όσο χρόνο χρειάζεται</u> για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε μια εργασία/ δραστηριότητα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
27.	Υπάρχουν φορές που κτυπά το κουδούνι και το μάθημα δεν έχει τελειώσει.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
28.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου φροντίζει ώστε να υπάρχουν στην τάξη όλα τα απαραίτητα υλικά για να εκτελέσουμε τις δραστηριότητες που μας αναθέτει.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
29.	Γνωρίζω κάθε στιγμή σε ποιο σημείο του μαθήματος βρισκόμαστε (αρχή, μέση, τέλος).	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>

		Ποτέ	Σπάνια	Μερικές	Συχνά	Σχεδόν	Δεν ισχύει
30.	Όταν ο εκπαιδευτικός της τάξης μου επιστρέφει τα διαγωνίσματα, συζητά μαζί μου και μου εξηγεί τα λάθη μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
31.	Όταν δώσω μια λανθασμένη απάντηση ο εκπαιδευτικός της τάξης μου με βοηθά να καταλάβω το λάθος μου και να βρω τη σωστή απάντηση.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
32.	Όταν ασχολούμαι με μια δραστηριότητα ο εκπαιδευτικός της τάξης μου με πλησιάζει για να ελέγξει τη δουλειά που έχω κάνει.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
33.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μου ζητά να του πω πόσο καλά νομίζω ότι έχω καταλάβει το μάθημα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
34.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μάς ενθαρρύνει να κάνουμε ερωτήσεις για ό,τι δεν καταλαβαίνουμε.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
35.	Όταν ο εκπαιδευτικός της τάξης μου επιστρέφει ένα διαγώνισμα, συζητάμε και αποφασίζουμε τι πρέπει να κάνω για να γίνω καλύτερος.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
36.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου επιστρέφει το διαγώνισμα διορθωμένο λίγες μέρες μετά την ημέρα που το έχουμε κάνει.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
37.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου δείχνει ιδιαίτερη συμπάθεια σε κάποιους συμμαθητές μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
38.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου είναι δίκαιος.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
39.	Ο βαθμός που μου βάζει ο εκπαιδευτικός της τάξης μου στο τέλος κάθε τριμήνου είναι εκείνος που μου αξίζει.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
40.	Νιώθω άνετα και ευχάριστα μέσα στην τάξη μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
41.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου ζητά από <u>όλους</u> τους μαθητές της τάξης να προσπαθούν πολύ και να ενδιαφέρονται για το μάθημα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
42.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μάς ενθαρρύνει να λέμε τη γνώμη μας.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
43.	Όταν κάποιος συμμαθητής μου κάνει λάθος, πολλά παιδιά βρίσκουν την ευκαιρία να τον κοροϊδέψουν.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
44.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου διδάσκει με ενθουσιασμό.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
45.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου με επαινεί όταν πω ή κάνω κάτι σωστό.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
46.	Όταν ο εκπαιδευτικός της τάξης μου επιστρέφει τα διαγωνίσματα ή βάζει βαθμούς για το τρίμηνο, λέει ποιοι μαθητές πήραν τους ψηλότερους ή τους χαμηλότερους βαθμούς.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
47.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου «απειλεί» εμένα ή τους συμμαθητές μου με τιμωρίες ή μείωση της βαθμολογίας.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
48.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου χρησιμοποιεί διάφορους τρόπους (π.χ. εικόνες, πραγματικά αντικείμενα, φυλλάδια, ταινίες, ραδιόφωνο, Η/Υ, κτλ.), όταν προσπαθεί να εξηγήσει μια έννοια.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>

		Ποτέ	Σπάνια	Μερικές	Συχνά	Σχεδόν	Δεν ισχύει
49.	Οι δραστηριότητες που ετοιμάζει ο εκπαιδευτικός της τάξης μου για το μάθημά του έχουν πάντοτε την ίδια μορφή.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
50.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου γνωρίζει πολύ καλά το μάθημα που μας διδάσκει.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
51.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μπορεί να λύνει απορίες σχετικά με το θέμα του μαθήματός του ακόμα και για πράγματα που δεν τα συναντούμε στο βιβλίο του σχολείου	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
52.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου με βοηθά να αντιμετωπίσω προβλήματα που συναντώ όταν χρησιμοποιώ τον Η/Υ στην τάξη.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
53.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου γνωρίζει πολύ καλά πώς να χρησιμοποιεί τον Η/Υ ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα για τη διδασκαλία του μαθήματός του.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
54.	Πραγματοποιούμε εκπαιδευτικές επισκέψεις με τον εκπαιδευτικό της τάξης μας σε χώρους που έχουν σχέση με τα μαθήματά μας (π.χ. αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία, εκθέσεις κτλ.).	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
55.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου ενθαρρύνει όλους τους μαθητές της τάξης να συμμετέχουμε σε διάφορες εξωσχολικές δραστηριότητες (π.χ. διαγωνισμούς τέχνης, μουσικής, έκθεσης, εκπαιδευτικά πανηγύρια, κτλ.).	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
56.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου μάς αναθέτει εργασίες για τη διεκπεραίωση των οποίων θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε διάφορες πηγές (π.χ. εγκυκλοπαίδειες, διαδίκτυο, συνεντεύξεις από κάποια άτομα, εξωσχολικά βιβλία, κτλ.).	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
57.	Χρησιμοποιούμε τον Η/Υ στην τάξη σε δραστηριότητες που έχουν σχέση με το μάθημα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
58.	Χρησιμοποιούμε διάφορες ηλεκτρονικές συσκευές στην τάξη (π.χ. τηλεόραση, βίντεο, βιντεοκάμερα, φωτογραφική μηχανή, φωτοπροβολέα, κτλ.), σε δραστηριότητες που έχουν σχέση με το μάθημα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
59.	Επικοινωνώ με τον εκπαιδευτικό της τάξης μου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για θέματα που αφορούν το σχολείο και τις εργασίες μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
60.	Νιώθω άνετα να πλησιάσω τον εκπαιδευτικό της τάξης μου μέσα ή έξω από την τάξη για να ζητήσω τη βοήθεια ή τη συμβουλή του.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
61.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου είναι φιλικός μαζί μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
62.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου ενδιαφέρεται για εμένα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
63.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου έχει χιούμορ.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
64.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου καλεί τους γονείς μου στο σχολείο ή επικοινωνεί μαζί τους με άλλους τρόπους (π.χ. μέσω επιστολών, σημειωμάτων ή τηλεφώνου), για να τους ενημερώσει για την πρόδοό μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>

		Ποτέ	Σπάνια	Μερικές	Συχνά	Σχεδόν	Δεν ισχύει
65.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου καλεί τους γονείς μου στο σχολείο ή επικοινωνεί μαζί τους με άλλους τρόπους (π.χ. μέσω επιστολών, σημειωμάτων ή τηλεφώνου) για να τους ενημερώσει για διάφορα θέματα που αφορούν γενικά το σχολείο ή το τμήμα μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
66.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου με βοηθά να ξεπεράσω τα μαθησιακά προβλήματα που αντιμετωπίζω.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
67.	Ο εκπαιδευτικός της τάξης μου με βοηθά να λύσω προβλήματα που αντιμετωπίζω στις σχέσεις μου με τους συμμαθητές μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
68.	Συζητώ με τον εκπαιδευτικό της τάξης μου τα προβλήματα που αντιμετωπίζω με τους γονείς μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
69.	Αγαπώ τον εκπαιδευτικό της τάξης μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
70.	Μου αρέσει να έρχομαι σχολείο	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
71.	Οι συμμαθητές μου είναι φίλοι μου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
72.	Κάνω παρέα με τους μαθητές της τάξης μου και εκτός σχολείου.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>
73.	Μου αρέσει να μελετώ και να μαθαίνω καινούργια πράγματα.	1	2	3	4	5	<input type="checkbox"/>

Αν θέλεις να αναφέρεις κάτι άλλο, γράψε το στις γραμμές που ακολουθούν:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.4

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αγαπητέ μαθητή / μαθήτρια,

Πιο κάτω παρουσιάζονται κάποιες δηλώσεις που σχετίζονται με το κλίμα που επικρατεί στο περιβάλλον του σχολείου σου. Στις δηλώσεις που ακολουθούν σημείωσε με κύκλο τον αριθμό εκείνο που περιγράφει καλύτερα το κλίμα που επικρατεί στο σχολείο σου. Να θυμάσαι ότι το 1 σημαίνει «καθόλου» και το 5 σημαίνει «πάρα πολύ». Παρακαλούμε να απαντήσεις σε όλες τις δηλώσεις.

		Καθόλου				Πάρα πολύ
1	Οι εκπρόσωποι της μαθητικής κοινότητας (μαθητικά συμβούλια) συνεργάζονται αρμονικά με τη διεύθυνση του σχολείου.	1	2	3	4	5
2	Η διευθυντική ομάδα του σχολείου είναι πάντοτε ανοιχτή για επικοινωνία με τους μαθητές.	1	2	3	4	5
3	Η διευθυντική ομάδα γνωρίζει όλα όσα συμβαίνουν στο σχολείο.	1	2	3	4	5
4	Το σχολικό κτήριο είναι καθαρό, φροντισμένο και καλοσυντηρημένο.	1	2	3	4	5
5	Οι μαθητές εντός του σχολικού χώρου αισθάνονται ασφαλείς.	1	2	3	4	5
6	Οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν τους κανονισμούς του σχολείου με δικαιοσύνη και με σταθερότητα.	1	2	3	4	5
7	Η ατμόσφαιρα στο σχολείο είναι ευχάριστη και φιλική για τους μαθητές.	1	2	3	4	5
8	Οι μαθητές τηρούν τους εσωτερικούς κανονισμούς που έχουν θέσει από κοινού με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου τους.	1	2	3	4	5
9	Οι περισσότεροι μαθητές συμπεριφέρονται υπεύθυνα στο σχολείο.	1	2	3	4	5
10	Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι καθαρές και τακτοποιημένες.	1	2	3	4	5

		Καθόλου				Πάρα πολύ
11	Οι σχολικές εγκαταστάσεις έχουν τη δυνατότητα ώστε για κάθε τμήμα να διατίθεται μόνιμη, ξεχωριστή αίθουσα διδασκαλίας (τάξη).	1	2	3	4	5
12	Οι μαθητές αισθάνονται τη διευθυντική ομάδα και τους καθηγητές τους ως φίλους και νιώθουν άνετα να τους πλησιάσουν για να εκφράσουν ανησυχίες και προβλήματά τους.	1	2	3	4	5
13	Οι εκπαιδευτικοί προάγουν τη συνεργασία και τη συμμετοχή των μαθητών στο μάθημα με τις ευκαιρίες που δημιουργούν κατά τη διδασκαλία.	1	2	3	4	5
14	Οι εκπαιδευτικοί επαινούν και ενθαρρύνουν τους μαθητές τους όταν επιτυγχάνουν στην εργασία τους.	1	2	3	4	5
15	Οι εκπαιδευτικοί εξηγούν με τρόπο απλό, κατανοητό και απαντούν ξεκάθαρα σε ερωτήματα που τους υποβάλλονται από τους μαθητές κατά τη διάρκεια του μαθήματος.	1	2	3	4	5
16	Οι εκπαιδευτικοί συνηθίζουν να οργανώνουν διάφορες δραστηριότητες ανάλογα με το θέμα του μαθήματος που διδάσκουν κάθε φορά.	1	2	3	4	5
17	Οι εκπαιδευτικοί ακολουθούν μια λογική πορεία για την παρουσίαση του μαθήματος προχωρώντας βήμα προς βήμα.	1	2	3	4	5
18	Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων συνήθως αφιερώνουμε περισσότερο χρόνο για συζήτηση θεμάτων εκτός μαθήματος παρά για το μάθημα.	1	2	3	4	5
19	Οι εκπαιδευτικοί τολμούν να πειραματιστούν και να χρησιμοποιήσουν ποικιλία μέσων και διδακτικών προσεγγίσεων κατά τη διάρκεια του μαθήματος.	1	2	3	4	5

		Καθόλου				Πάρα πολύ
20	Οι εκπαιδευτικοί αξιολογούν συστηματικά και με πολλαπλούς τρόπους (διαγωνίσματα, γραπτές εργασίες, projects, κτλ.) την πρόοδο των μαθητών.	1	2	3	4	5
21	Οι εκπαιδευτικοί αναθέτουν εργασία στο σπίτι η οποία συμπληρώνεται χωρίς δυσκολία.	1	2	3	4	5
22	Οι εκπαιδευτικοί παρακολουθούν συστηματικά την πρόοδο των μαθητών καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.	1	2	3	4	5
23	Οι εκπαιδευτικοί κουβεντιάζουν προσωπικά με τους μαθητές τους για θέματα που αφορούν στην πρόοδο τους.	1	2	3	4	5
24	Οι εκπαιδευτικοί καθημερινά είναι καλά προετοιμασμένοι για το μάθημα.	1	2	3	4	5
25	Η διεύθυνση του σχολείου διαφυλάσσει το διδακτικό χρόνο και δεν ευνοεί τη διοργάνωση εξωδιδασκτικών δραστηριοτήτων πέρα από τις προβλεπόμενες.	1	2	3	4	5
26	Το σχολικό περιβάλλον είναι φιλικό προς τους γονείς των μαθητών.	1	2	3	4	5
27	Η διεύθυνση του σχολείου επιδιώκει την τακτική επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς των μαθητών.	1	2	3	4	5
28	Οι μαθητές του σχολείου αποδέχονται τους εσωτερικούς κανονισμούς του σχολείου.	1	2	3	4	5
29	Οι μαθητές χρησιμοποιούν τον προσωπικό ηλεκτρονικό υπολογιστή τους για να ετοιμάσουν διάφορες εργασίες (Projects) που τους αναθέτουν οι εκπαιδευτικοί.	1	2	3	4	5
30	Οι εκπαιδευτικοί έχουν την υποστήριξη και καθοδήγηση στο έργο τους από τη διευθυντική ομάδα και τους πιο έμπειρους συναδέλφους τους.	1	2	3	4	5
31	Τα προσόντα και οι ικανότητες των εκπαιδευτικών αξιοποιούνται κατά τον καλύτερο τρόπο για τις ανάγκες του σχολείου και των μαθητών του.	1	2	3	4	5

		Καθόλου	Πάρα πολύ			
32	Εκπαιδευτικοί με ικανότητες και ιδιαίτερα ενδιαφέροντα (π.χ. μουσική, θέατρο, τεχνολογία κτλ.) αναλαμβάνουν υπευθυνότητες που ανταποκρίνονται σε αυτά.	1	2	3	4	5
33	Η διδασκαλία των πιο απαιτητικών μαθημάτων ανατίθεται στους πιο έμπειρους εκπαιδευτικούς κάθε κλάδου.	1	2	3	4	5
34	Στο σχολείο λαμβάνονται μέτρα ώστε εκπαιδευτικοί και μαθητές να αισθάνονται ασφαλείς τόσο κατά τη διεξαγωγή των μαθημάτων όσο και κατά τα διαλείμματα.	1	2	3	4	5
35	Στους χώρους των εργαστηρίων φυσικής και χημείας ισχύουν αυστηροί κανονισμοί ασφάλειας.	1	2	3	4	5
36	Η διευθυντική ομάδα μέσω των πιο έμπειρων εκπαιδευτικών καθοδηγεί και στηρίζει στο έργο τους, τους πρωτόπειρους εκπαιδευτικούς.	1	2	3	4	5
37	Στο σχολείο φοιτούν πολλοί δύσκολοι μαθητές που με την προβληματική συμπεριφορά τους συμβάλλουν στην αποδιοργάνωση του σχολείου.	1	2	3	4	5
38	Οι μαθητές μέσω των εκπροσώπων τους συνεργάζονται με τη διεύθυνση του σχολείου και τους καθηγητές τους και καταλήγουν σε κοινά αποδεκτούς κανονισμούς που ρυθμίζουν τη σχολική ζωή.	1	2	3	4	5
39	Οι μαθητές του σχολείου γνωρίζουν, σέβονται και εφαρμόζουν τους σχολικούς κανονισμούς.	1	2	3	4	5
40	Η διεύθυνση του σχολείου εφαρμόζει πιστά και με συνέπεια τους κανονισμούς που διέπουν τη σχολική ζωή.	1	2	3	4	5
41	Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν συστηματικά τα ποικίλα διδακτικά μέσα που διαθέτει το σχολείο για τη διδασκαλία.	1	2	3	4	5
42	Οι εκπαιδευτικοί αξιοποιούν πλήρως τα διάφορα σύγχρονα	1	2	3	4	5

		Καθόλου	Πάρα πολύ			
	διδασκαλία.					
43	Οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν και εφαρμόζουν διάφορες τεχνικές για τη δημιουργία οργάνων αξιολόγησης.	1	2	3	4	5
44	Οι εκπαιδευτικοί σέβονται το διδακτικό χρόνο και τον χρησιμοποιούν εποικοδομητικά για την προώθηση της διδακτέας ύλης.	1	2	3	4	5
45	Οι εκπαιδευτικοί αξιολογούν τακτικά τους μαθητές τους και άμεσα τους ενημερώνουν για την πρόοδο που σημειώνουν.	1	2	3	4	5
46	Οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν σοβαρά υπόψη την απώλεια διδακτικού χρόνου η οποία επηρεάζει την κάλυψη της διδακτέας ύλης.	1	2	3	4	5
47	Η διεύθυνση του σχολείου βρίσκεται σε επαφή με τους οργανωμένους γονείς των οποίων επιδιώκει τη συνεργασία για το καλό των μαθητών.	1	2	3	4	5
48	Οι εσωτερικοί κανονισμοί στο σχολείο αλλάζουν εύκολα και γρήγορα με τη συνεργασία διεύθυνσης, εκπαιδευτικών και μαθητών.	1	2	3	4	5
49	Στο σχολείο υπάρχει σταθερά η πίεση για κάλυψη της διδακτέας ύλης.	1	2	3	4	5
50	Στο σχολείο λαμβάνεται πρόνοια ώστε η απώλεια διδακτικού χρόνου να αναπληρώνεται.	1	2	3	4	5
51	Οι εκπρόσωποι της κοινότητας και των γονιών στηρίζουν οικονομικά πρωτοβουλίες της διεύθυνσης του σχολείου που ενισχύουν το έργο του.	1	2	3	4	5
52	Η διεύθυνση του σχολείου ξεετάζει τους λόγους που ο προγραμματισμένος διδακτικός χρόνος δεν αξιοποιήθηκε.	1	2	3	4	5

		Καθόλου				Πάρα πολύ
53	Οι εκπαιδευτικοί συνηθίζουν να επαινούν και να προβάλλουν τις επιτυχίες- διακρίσεις των μαθητών τους.	1	2	3	4	5
54	Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνουν και βοηθούν μαθητές που αποτυγχάνουν για να καλύψουν τα κενά τους.	1	2	3	4	5
55	Οι εκπαιδευτικοί διαμορφώνουν εξεταστικά δοκίμια τα οποία είναι προσαρμοσμένα στο επίπεδο των μαθητών κάθε τμήματος.	1	2	3	4	5
56	Η σχολική μονάδα μεριμνά ώστε παιδιά από άπορες οικογένειες να ενισχύονται οικονομικά.	1	2	3	4	5
57	Το σχολείο διαθέτει τα απαραίτητα πολυμέσα σε ικανοποιητικό βαθμό ώστε κάθε εκπαιδευτικός να διευκολύνεται στο διδακτικό του έργο.	1	2	3	4	5
58	Η βιβλιοθήκη του σχολείου παρέχει στους μαθητές συμπληρωματικό διδακτικό υλικό (π.χ. επιστημονικά περιοδικά).	1	2	3	4	5
59	Οι εκπαιδευτικοί εξηγούν στους μαθητές τους ισχύοντες κανονισμούς.	1	2	3	4	5
60	Η αξιολόγηση των μαθητών βασίζεται σε εξεταστικά δοκίμια που διακρίνονται από πρωτοτυπία τόσο στο σχεδιασμό όσο και στον τύπο ασκήσεων.	1	2	3	4	5
61	Οι εκπαιδευτικοί επιστρέφουν γρήγορα στους μαθητές τα διορθωμένα διαγωνίσματα και εξηγούν τις αναμενόμενες απαντήσεις.	1	2	3	4	5
62	Οι μαθητικοί όμιλοι που στοχεύουν στην κοινωνική προσφορά προσελκύουν τους μαθητές περισσότερο από άλλους.	1	2	3	4	5

		Καθόλου	Πάρα πολύ			
63	Οι εκπαιδευτικοί κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας χρησιμοποιούν διάφορα μέσα που τους προσφέρει η τεχνολογία.	1	2	3	4	5
64	Στην πλειοψηφία τους οι μαθητές ενδιαφέρονται και προσπαθούν να βελτιώσουν την επίδοσή τους.	1	2	3	4	5
65	Η σχολική μονάδα διοργανώνει με επιτυχία ενδοσχολικούς εράνους επιδεικνύοντας ευαισθησία μπροστά στα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν μαθητές και άλλοι συνάνθρωποί μας.	1	2	3	4	5
66	Οι μαθητές του σχολείου με προθυμία συμμετέχουν σε προαιρετικά ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα και διαγωνισμούς.	1	2	3	4	5
67	Η διεύθυνση του σχολείου μεριμνά για τη στήριξη και καθοδήγηση των εκπαιδευτικών με ενδοσχολικά σεμινάρια που προσφέρει που διοργανώνει.	1	2	3	4	5
68	Η διεύθυνση του σχολείου διοργανώνει παιδαγωγικές συνεδρίες και διαλέξεις για σκοπούς ενίσχυσης των εκπαιδευτικών στο έργο τους.	1	2	3	4	5
69	Μαθητές που μένουν στάσιμοι εγκαταλείπουν το σχολείο και δεν επιχειρούν τη συνέχιση της φοίτησής τους στο σχολείο.	1	2	3	4	5
70	Πολλοί μαθητές του σχολείου εθελοντικά συμμετέχουν κάθε χρόνο στο Ραδιομαραθώνιο.	1	2	3	4	5
71	Στο σχολείο καταβλήθηκε προσπάθεια ώστε να αυξηθούν τα διαθέσιμα πολυμέσα (π.χ. τηλεοράσεις, επιδιασκόπια, τηλεοράσεις) για σκοπούς εποπτικοποίησης της διδασκαλίας.	1	2	3	4	5
72	Στους μαθητές που δεν πειθαρχούν στους σχολικούς κανονισμούς επιβάλλεται τιμωρία.	1	2	3	4	5

		Καθόλου	Πάρα πολύ			
73	Στο σχολείο κασέτες, μαγνητόφωνα και βίντεο σπάνια είναι διαθέσιμα όταν οι εκπαιδευτικοί τα χρειάζονται για τις ανάγκες του μαθήματός τους.	1	2	3	4	5
74	Οι περισσότεροι μαθητές χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή μόνο κατά τη διάρκεια του μαθήματος της πληροφορικής.	1	2	3	4	5
75	Το σχολείο διαθέτει πλούσια σειρά από χάρτες, βιντεοταινίες, μαγνητοταινίες και CD-ROM με ιστορικό περιεχόμενο.	1	2	3	4	5
76	Μεταξύ των μαθητών αναπτύσσεται ευγενής άμιλλα με τελικό αποτέλεσμα τη βελτίωση της επίδοσής τους.	1	2	3	4	5
77	Μαθητές που λόγω οικονομικών προβλημάτων είναι αναγκασμένοι να εργάζονται στο τέλος εγκαταλείπουν το σχολείο.	1	2	3	4	5
78	Η έμφαση στη μάθηση που δίνεται από τη διεύθυνση του σχολείου και τους διδάσκοντες συμβάλλει στη βελτίωση της επίδοσης των μαθητών.	1	2	3	4	5
79	Οικονομικά προβλήματα αναγκάζουν τους μαθητές να διακόψουν τη φοίτησή τους για να εργαστούν.	1	2	3	4	5
80	Η σχολική αποτυχία απογοητεύει τους μαθητές και τους οδηγεί στην απόφαση να διακόψουν τη φοίτησή τους στο σχολείο.	1	2	3	4	5
81	Οι περισσότεροι μαθητές του σχολείου επιδιώκουν τη συμμετοχή τους σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες που προβάλλουν το σχολείο τους.	1	2	3	4	5
82	Σχεδόν όλοι οι μαθητές της Γ' Γυμνασίου έχουν δικό τους ηλεκτρονικό υπολογιστή στο σπίτι.	1	2	3	4	5
83	Πολλοί μαθητές συμμετέχουν στην αιμοδοσία που διοργανώνει ο όμιλος Ερυθρού Σταυρού.	1	2	3	4	5
84	Η βιβλιοθήκη του σχολείου διαθέτει τμήμα πολυμέσων με	1	2	3	4	5

		Καθόλου	Πάρα πολύ			
	σύγχρονες πηγές μάθησης όπως, ηλεκτρονικές εγκυκλοπαίδειες, εκπαιδευτικά προγράμματα σε CD.					
85	Οι μαθητές που προαιρετικά συμμετέχουν σε σχολικές δραστηριότητες είναι συνήθως τα ίδια πρόσωπα.	1	2	3	4	5
86	Οι εκπαιδευτικοί σέβονται τον προβλεπόμενο διδακτικό χρόνο και αποφεύγουν τις απουσίες.	1	2	3	4	5

ΜΕΡΟΣ Β'

Να συμπληρωθεί μόνο από τους μαθητές Λυκείου

1	Η διεύθυνση του σχολείου φροντίζει ώστε η διδασκαλία των εξεταζόμενων μαθημάτων της Γ' Λυκείου να ανατίθεται σε έμπειρους εκπαιδευτικούς.	1	2	3	4	5
2	Η διεύθυνση του σχολείου χειρίζεται άμεσα και αποτελεσματικά πειθαρχικά προβλήματα που δημιουργούν μαθητές.	1	2	3	4	5
3	Οι εκπαιδευτικοί γνωστοποιούν στους μαθητές τους κανονισμούς ασφαλείας στα εργαστήρια, φυσικής, χημείας, σχεδιασμού και τεχνολογίας τους οποίους όλοι θα πρέπει να τηρούν.	1	2	3	4	5
4	Στο σχολικό χώρο υπάρχουν οι απαραίτητες αίθουσες και εργαστήρια για τη διδασκαλία εξειδικευμένων μαθημάτων (π.χ. πληροφορικής, σχεδιασμού και τεχνολογίας, ιστορίας, γλωσσών, φυσικής, χημείας, βιολογίας, μουσικής, τέχνης, οικιακής οικονομίας).	1	2	3	4	5
5	Η βιβλιοθήκη το σχολείου ενημερώνεται τακτικά και περιλαμβάνει μια πλούσια συλλογή από βιβλία και επιστημονικά περιοδικά.	1	2	3	4	5
6	Οι μαθητές χρησιμοποιούν τακτικά τις πηγές πληροφοριών που τους προσφέρει η σχολική βιβλιοθήκη για εργασίες (projects) που τους ανατίθενται.	1	2	3	4	5

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Συμπληρώστε με ένα (✓) ό,τι ισχύει στην περίπτωση σας.

1. Φύλο	Αγόρι	<input type="checkbox"/>
	Κορίτσι	<input type="checkbox"/>

2. Τάξη		<input type="checkbox"/>
	Β΄	<input type="checkbox"/>
	Γ΄	<input type="checkbox"/>

2. Αριθμός μαθητών στην τάξη	15 -20 παιδιά	<input type="checkbox"/>
	21 -25 παιδιά	<input type="checkbox"/>
	26 και πάνω παιδιά	<input type="checkbox"/>

Ευχαριστούμε θερμά για τη συνεργασία σας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.5
ΕΝΤΥΠΟ «ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ» ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Σχολείο:	Σχολικό έτος:	Τομέας:
Στόχος(οι): 		
Ενέργειες –Δραστηριότητες: 	Χρονοδιάγραμμα : 	Μέσα που απαιτούνται (προσωπικό, υλικά, χρήματα, κτλ.)
Αξιολόγηση Πορείας: 		